

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

11 05 20 21 р.

м. Київ

№ 516

Про затвердження стандарту
вищої освіти за спеціальністю
017 «Фізична культура і спорт»
для другого (магістерського)
рівня вищої освіти

На виконання частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», підпункту 12 пункту 4 Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630 з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 року № 600 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30 квітня 2020 року № 584),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт вищої освіти за спеціальністю 017 «Фізична культура і спорт» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, що додається.
2. Установити, що стандарт вищої освіти, затверджений пунктом 1 цього наказу, вводиться в дію з 2021/2022 навчального року.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра з питань європейської інтеграції Вітренка А.

Міністр

Сергій ШКАРЛЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України
від 11.05.2021 р. № 516

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Другий (магістерський)
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Магістр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01 Освіта/Педагогіка
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 017 Фізична культура і спорт
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Київ
2021**

I Преамбула

Стандарт вищої освіти: другий (магістерський) рівень вищої освіти, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 017 Фізична культура і спорт.

Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 11.05.2021 р. № 516.

Стандарт розроблено членами підкомісії зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт Науково-методичної комісії № 2 з освіти, фізичної культури і спорту Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України:

Андрєєва Олена Валеріївна – завідувач кафедри здоров'я, фітнесу та рекреації Національного університету фізичного виховання і спорту України, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, голова підкомісії;

Бріскін Юрій Аркадійович – завідувач кафедри теорії спорту та фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, заступник голови підкомісії;

Кутек Тамара Борисівна – декан факультету фізичного виховання та спорту Житомирського державного університету імені Івана Франка, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор, секретар підкомісії;

Белікова Наталія Олександрівна – завідувач кафедри теорії фізичного виховання, фітнесу та рекреації Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки, доктор педагогічних наук, професор;

Захаріна Євгенія Анатоліївна – завідувач кафедри теоретичних основ фізичного та адаптивного виховання Класичного приватного університету, доктор педагогічних наук, професор;

Путятіна Галина Миколаївна – декан факультету циклічних видів спорту Харківської державної академії фізичної культури, кандидат наук з фізичного виховання та спорту. доцент;

Сергієнко Володимир Миколайович – доцент кафедри фізичного виховання і спорту Сумського державного університету, доктор наук з фізичного виховання та спорту, доцент.

Фахівці, додатково залучені до розробки стандарту:

Дутчак Мирослав Васильович – перший проректор з науково-педагогічної роботи Національного університету фізичного виховання і спорту України, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор;

Цьось Анатолій Васильович – ректор Волинського національного університету імені Лесі Українки, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор.

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні науково-методичної підкомісії зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт Науково-методичної комісії № 2 з освіти, фізичної культури і спорту Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України 15 квітня 2019 р., протокол № 2.

Стандарт розглянуто та схвалено на засіданні сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України 17 квітня 2019 р., протокол № 2.

Фахову експертизу проводили:

Єдинак Геннадій Анатолійович – професор кафедри теорії та методики фізичного виховання Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, доктор наук з фізичного виховання та спорту, професор;

Савлюк Світлана Петрівна – професор кафедри теорії та методики фізичного виховання Рівненського державного гуманітарного університету, доктор наук з фізичного виховання і спорту, доцент;

Романчук Сергій Вікторович – начальник кафедри фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту Національної академії сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор, Заслужений працівник фізичної культури і спорту, Заслужений тренер України.

Методичну експертизу проводили:

Луговий Володимир Іларіонович – перший віце-президент Національної академії педагогічних наук України, Національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+, доктор педагогічних наук, професор; дійсний член (академік) Національної академії педагогічних наук України;

Таланова Жаннета Василівна – головний науковий співробітник Інституту вищої освіти Національної академії педагогічних наук України, менеджер з аналітичної роботи Національного Еразмус+ офісу в Україні, доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, доцент, Заслужений діяч науки і техніки України.

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень і пропозицій та схвалено на засіданні науково-методичної підкомісії зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт Науково-методичної комісії № 2 з освіти, фізичної культури і спорту Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України 17 червня 2020 р., протокол № 2.

Стандарт погоджено рішенням Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти від 14.04.2021 р. № 6.

II Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт
Форми здобуття освіти	очна (денна), заочна, дистанційна, дуальна
Освітня кваліфікація	Магістр фізичної культури і спорту за спеціалізацією (зазначити назву спеціалізації, за наявності)
Професійна кваліфікація	
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – Магістр Спеціальність – 017 Фізичної культури і спорту Спеціалізація – (зазначити назву спеціалізації, за наявності)
Опис предметної області	<p><i>Об'єкти вивчення та діяльності:</i> процеси забезпечення рухової активності людей з метою їх гармонійного, передусім фізичного, розвитку та ведення здорового способу життя; процеси виявлення та уніфікованого порівняння досягнень людей у фізичній, інтелектуальній та іншій підготовленості шляхом проведення спортивних змагань та відповідної підготовки до них; організація і забезпечення освітнього процесу в закладах вищої освіти з підготовки фахівців для системи фізичної культури і спорту.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, здатних розв'язувати задачі і практичні проблеми інноваційного та/або наукового характеру у сфері фізичної культури і спорту.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> система ідей, понять, категорій, теорій, концепцій, принципів залучення людей до занять фізичною культурою або підвищення спортивної майстерності.</p> <p><i>Методи, методика та технології:</i> загальнонаукові методи дослідження (аналіз і синтез; аналогія та моделювання; абстрагування і конкретизація; системний аналіз); методи експертної оцінки, опитування, педагогічні, психологічні та медико-біологічні методи аналізу рухової активності, змагальної діяльності, стану спортсменів та осіб, які займаються фізичною культурою; методи моделювання та прогнозування у сфері фізичної культури і спорту; методи</p>

	статистичного аналізу даних; педагогічні технології програмування занять. <i>Інструменти та обладнання:</i> сучасні прилади та устаткування для оцінки рухової активності, технічної підготовленості спортсменів, серцево-судинної, дихальної, м'язової та кісткової систем організму людини; інформаційно-аналітичні інструменти (мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання; програми статистичної обробки та візуалізації даних); спеціалізоване програмне забезпечення; обладнання наукових лабораторій та дослідницьких центрів відповідне до спеціальності.
Академічні права випускників	Право продовжити здобуття освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та набувати додаткові кваліфікації у системі освіти дорослих.
Працевлаштування випускників	Проектна, тренувальна, організаційна, науково-дослідна, інноваційна, науково-педагогічна, сервісна, експертна та консультативна діяльність у сфері фізичної культури і спорту.

III Вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами спеціальності, та їх результатів навчання

Для здобуття ступеня вищої освіти «магістр» можуть вступати особи, які здобули ступень «бакалавра».

Вимоги до результатів навчання осіб, які можуть розпочати навчання за освітніми програмами підготовки магістрів фізичної культури і спорту, визначаються закладами вищої освіти у програмах вступних випробувань з урахуванням вимог до результатів навчання, встановлених Стандартом вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

IV Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеня магістра:
за освітньо-професійною програмою становить 90 кредитів ЄКТС;
за освітньо-науковою програмою – 120 кредитів ЄКТС, обсяг дослідницької (наукової) компоненти обов'язково становить не менше 30%.

Мінімум 35% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення результатів навчання за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти.

Мінімум 10 кредитів ЄКТС має бути призначено для практики.

Заклад вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані за попередньою освітньою програмою підготовки магістра (спеціаліста) за іншою спеціальністю. Максимальний обсяг кредитів ЄКТС, що може бути перезарахований, не може перевищувати 15% від загального обсягу освітньої програми.

V Перелік компетентностей

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту.
Загальні компетентності	<p>ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК6. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p>ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень.</p> <p>СК2. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері фізичної культури і спорту.</p> <p>СК3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.</p> <p>СК4. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері фізичної культури та спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів.</p> <p>СК5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.</p> <p>СК6. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту.</p> <p>СК7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту.</p> <p>СК8. Здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних завдань у сфері фізичної культури і спорту.</p> <p>СК9. Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.</p> <p style="text-align: center;"><i>Додатково для освітньо-наукової програми</i></p> <p>СК10. Здатність здійснювати захист прав інтелектуальної власності та комерціалізувати результати досліджень та інноваційної діяльності у сфері фізичної культури і спорту.</p>

VI Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

1. Аналізувати особливості, протиріччя та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту, критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань.

2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби.

3. Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері фізичної культури та спорту державною та іноземною мовами усно і письмово.

4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

5. Розробляти і викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти.

6. Відшукувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію.

7. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення, методи статистичного аналізу даних для розв'язання складних задач фізичної культури та спорту.

8. Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів.

9. Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проєкти, спрямовані на розв'язання проблем інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту, а також дотичні до неї міждисциплінарні проєкти.

Додатково для освітньо-наукової програми

10. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері фізичної культури і спорту, висувати і перевіряти гіпотези, обирати методи та інструменти, обґрунтовувати висновки, презентувати результати.

VII Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота має передбачати виконання дослідження або інноваційного проєкту, спрямованого на розв'язання актуальної задачі фізичної культури або спорту.</p> <p>Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти або його</p>

	структурного підрозділу, або у репозиторії закладу вищої освіти.
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен передбачає оцінювання здобуття результатів навчання, визначених цим стандартом та відповідною освітньою програмою.

VIII Вимоги до створення міждисциплінарних освітньо-наукових програм

Для міждисциплінарних освітньо-наукових програм для зазначення в освітній кваліфікації спеціальності 017 Фізична культура і спорт обов'язковим є забезпечення формування спеціальних компетентностей 1, 2, 5, 7, 8, 9 та результатів навчання 1, 3, 6, 7, 9.

IX Вимоги професійних стандартів (за їх наявності)

Професійні стандарти відсутні.

X Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон України «Про вищу освіту». – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Закон України «Про фізичну культури і спорт». – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/3808-12>
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>
5. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затвержені наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 року № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30 квітня 2020 р. № 584). – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>

Генеральний директор директорату
фахової передвищої, вищої освіти

Олег ШАРОВ

Пояснювальна записка до Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти, галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

Стандарт вищої освіти містить вимоги до освітніх програм підготовки магістрів за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт стосовно:

- обсягу кредитів ЄКТС, необхідного для здобуття освітнього ступеня «магістр» зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт;
- рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за відповідною освітньою програмою, та результатів їх навчання;
- переліку обов'язкових компетентностей випускника;
- нормативного змісту підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованого у термінах результатів навчання;
- форм атестації здобувачів вищої освіти;
- вимог до створення міждисциплінарних освітньо-наукових програм.

Вимоги до компетентностей та результатів навчання узгоджені між собою та відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій.

Заклад вищої освіти самостійно визначає перелік дисциплін, практик та інших видів навчальної діяльності, необхідний для набуття означених Стандартом компетентностей. Наведений в Стандарті перелік компетентностей і результатів навчання не є вичерпним. Заклади вищої освіти при формуванні освітніх програм можуть зазначати додаткові вимоги до компетентностей і результатів навчання.

Заклад вищої освіти має право запроваджувати додаткові форми атестації здобувачів вищої освіти. Заклади вищої освіти мають право використовувати власні формулювання спеціальних (фахових) компетентностей і результатів навчання, забезпечуючи при цьому, щоб сукупність вимог освітньої програми повністю охоплювала всі вимоги стандарту.

У додатках містяться відомості про відповідність визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК і відповідність визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей, що пояснюють логіку, якою керувались розробники стандарту.

**Матриця відповідності визначених Стандартом
компетентностей/результатів навчання дескрипторам НРК**

Класифікація компетентностей (результатів навчання) за НРК	Знання Зн1 Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері професійної діяльності або галузі знань і є основою для оригінального мислення та проведення досліджень, критичне осмислення проблем у галузі та на межі галузей знань	Уміння/Навички Ум1 Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур Ум2 Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі у широких або мультидисциплінарних контекстах Ум3 Здатність розв'язувати проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності	Комунікація К1 Зрозуміле і недвозначне донесення власних знань, висновків та аргументації до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються	Відповідальність і автономія АВ1 Управління робочими або навчальними процесами, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів АВ2 Відповідальність за внесок до професійних знань і практики та/або оцінювання результатів діяльності команд та колективів АВ3 Здатність продовжувати навчання з високим ступенем автономії
1	2	3	4	5
Загальні компетентності				
ЗК1	Зн1	Ум3	К1	АВ2
ЗК2		Ум1		АВ3
ЗК3	Зн1	Ум3	К1	АВ3
ЗК4	Зн1	Ум2		АВ1
ЗК5	Зн1		К1	АВ2
ЗК6	Зн1	Ум2	К1	АВ1
ЗК7	Зн1	Ум2		
ЗК8	Зн1	Ум3	К1	АВ1
Спеціальні (фахові) компетентності				
СК1	Зн1	Ум1		АВ3
СК2	Зн1	Ум2		АВ1
СК3	Зн1	Ум1	К1	АВ1
СК4	Зн1	Ум3		АВ1
СК5	Зн1	Ум3	К1	АВ2
СК6	Зн1	Ум2		АВ3
СК7	Зн1	Ум1		АВ2
СК8	Зн1	Ум2	К1	АВ2
СК9	Зн1	Ум2		АВ2
СК10	Зн1	Ум1	К1	АВ2

**Матриця відповідності визначених Стандартом
результатів навчання та компетентностей**

Резуль - тати нав- чання	Компетентності																	
	Інтегральна компетентність																	
	Загальні компетентності								Спеціальні (фахові, предметні) компетентності									
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10
РН1	+				+	+			+	+			+					
РН2		+		+	+							+	+			+		
РН3		+	+					+	+	+				+				
РН4	+		+				+				+	+				+		
РН5		+		+		+					+			+			+	
РН6	+	+	+						+					+	+		+	
РН7	+		+	+									+		+		+	
РН8		+					+						+				+	+
РН9					+	+		+		+		+			+	+		
РН10		+		+	+			+	+		+				+	+		+